

Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (MESSY)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (MESSY)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25873>

Özet

Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (MESSY), çocukların sosyal etkileşimlerdeki yeterliliklerini ve uygunsuz davranış kalıplarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Ölçeğin Türkiye adaptasyonu ve geçerlik/güvenirlilik çalışmaları Filiz Erdoğan tarafından 2002 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama çalışması, özellikle ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin sosyal beceri düzeylerinin sosyo-ekonomik durum, cinsiyet ve yaş gibi demografik değişkenlerle olan ilişkisini incelemek üzere kullanılmıştır. MESSY'nin Türkçe versiyonu, 62 maddeden oluşan ve beş temel faktörde toplanan çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

MESSY, Sosyal Beceriler, Çocuk Değerlendirmesi, Uyarlama Ölçeği, Sosyal Yeterlilik, Davranış Problemleri, Ergenlik.

Yazarlar

Orijinal ölçeğin yazarı Matson'dur. Türkiye uyarlamasının sorumlu yazarı ve araştırmacısı Filiz Erdoğan'dır.

Amaç

Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği'nin temel amacı, çocukların sosyal ortamda sergiledikleri hem olumlu (uygun) hem de olumsuz (uygun olmayan atılganlıklar, fevriyet vb.) davranışları sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Ölçek, klinisyenlere ve eğitim araştırmacılarına, çocukların sosyal beceri eksikliklerini ve davranışsal problemlerini saptamada yardımcı olmak ve bu bulgular ışığında bireyselleştirilmiş müdahale programları tasarlamak için nicel veri sağlamaya hedefler.

Yapı

MESSY, çocukların sosyal yeterliliklerini ve uyum düzeylerini ölçen çok boyutlu bir yapıdır. Türkiye uyarlaması sonucunda ölçek, 62 maddeden oluşmuş ve beş temel alt faktöre ayrılmıştır. Bu alt faktörler, sosyal etkileşimde başarı ve başarısızlığı temsil eden geniş bir davranış yelpazesini kapsamaktadır. Ölçek, uygun sosyal davranışların yanı sıra, saldırganlık, içe dönüklük ve dürtüsellik gibi sosyal adaptasyonu zorlayan özellikleri de ölçmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin yapısal geçerlik çalışmaları, Faktör Analizi yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Faktörlerin belirlenmesi sürecinde Varimax rotasyon işlemi uygulanmıştır. Bu analizler, MESSY'nin toplam ve alt faktörlerinin demografik değişkenlerle olan ilişkilerini incelemek ve ölçeğin 62 maddelik nihai yapısının doğrulanmasıdır. Yapılan istatistiksel değerlendirmeler sonucunda, ölçeğin genel geçerliliği 0.81 olarak rapor edilmiştir, bu da ölçeğin amaçladığı psikolojik yapıyı ölçme konusunda yüksek düzeyde yeterliliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılık güvenirliliğini belirlemek amacıyla, iki hafta arayla öğrencilere test-tekrar-test uygulaması yapılmıştır. Bu süreçte, orijinal madde havuzundan seçilen her madde için ayrı ayrı Pearson Korelasyon Analizi gerçekleştirilmiştir. Uygulama sonucunda elde edilen test-tekrar-test güvenirliliği katsayısı $r=0.50$ olarak belirlenmiştir. Bu değer, ölçeğin zamana karşı tutarlılığını orta düzeyde olduğunu ve tekrarlı uygulamalarda benzer sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

MESSY'nin faktör yapısı, temel bileşenler analizi ve ardından uygulanan Varimax rotasyon tekniği ile netleştirilmiştir. Bu rotasyon yöntemi, faktör yüklerinin daha temiz ve yorumlanabilir olmasıyla sonuçlanmıştır. Analizler sonucunda ölçek, toplam 62 madde ile beş temel faktör altında toplanmıştır. Bu faktörler, çocukların sosyal davranışlarındaki farklı yönlerini temsil etmektedir:

Uygun Sosyal Beceriler (23 madde)
Uygun Olmayan Atılganlılık (21 madde)
Fevrilik (5 madde)
Kendine Güvenlilik (5 madde)
Kasıtlı/Çe Kapanıklık (4 madde)

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarılma Ölçeği (Adaptation)

Format: 62 maddeden oluşan, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: İlköğretim II. Kademe Öğrencileri (Middle School Students)

Age Group: Çalışmada doğrudan belirtilmemiş olmakla birlikte, ilköğretim II. kademe öğrencilerine (yaklaşık 9-14 yaş aralığı) uygulanmıştır.

Population Details: Ölçek, sosyal becerilerin sosyo-ekonomik düzey, cinsiyet ve yaş gibi demografik değişkenlerle ilişkisini incelemek amacıyla Türkiye'deki öğrenciler üzerinde

kullanılmıtır.

Test Methodology: 5'li Likert derecelendirme sistemi kullanılmıtır (1=Pek Uygun Deil, 5=Tamamen Uygun).

Anahtar Kelimeler

Sosyal Yeterlilik, Davranış Değerlendirme, Sosyal Beceriler, Geçerlik, Güvenirlilik, Varimax Rotasyonu.

Yazarlar ve İletişim

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Filiz Erdoğan, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi, 2002)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Adaptasyon): 2002

İzinler ve Ücret: Çalışma bir yüksek lisans tezi kapsamında yapılmıtır; ticari kullanım ve izin bilgileri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Erdoğan, F. (2002). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinde sosyal becerilerin sosyo-ekonomik düzey, cinsiyet ve yaş ile ilişkisi*. (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bu yüksek lisans tezine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr

Matson Çocuklarda Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (MESSY)

Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin faktörleri ve örnek maddeleri aşağıda listelenmiştir:

Uygun Sosyal Beceriler (23 madde): İnsanlar konuşurken ona bakarım

Uygun Olmayan Atılganlık (21 madde): İnsanlar? korkuturum veya bir kabaday? gibi davran?r?m

Fevrilik (5 madde): Kolayca sinirlenirim

Kendine Güvenlilik (5 madde): Kendimle övünürüm

K?skançlık/?çe Kapanıklık (4 madde): Birisi iyi bir ?ey yapt???nda öfkelenirim veya k?skan?r?m

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir:

<matson-cocuklarda-sosyal-becerileri-degerlendirme-olcegi-messy-toad.pdf>

ARABPSYCHOLOGY.COM